

3.10.49

ישיבת תיאום: קפלן, גולדה, יוסף, אשכול, דוליק, זק, שרף.

דוליק מרצה על חוסר מסבע זר, יבוא ויצוא ומצב כלכלי. העדר חמרי גולם (בגלל חוסר מסבע) מרע התעסוקה. נפסקה פעולת הרכש. הישוב גדל והתצרוכת צריכה לגדול - אולם היבוא יקטן ויש סכנה של רעב; לחסה דרוש מיליון לחודש, וכן לכספוא. וכן לדלק. אמנם לאחר פתיחת בחי הזיקוק - סחרתים - מצב הדלק יוטב. ג-31 לאוקטובר לא נקבל יותר שטרלינג מלונדון - אם בינתיים לא נגיע להסכם עם ממשלת אטלי.

המלחמה באינפלציה נכנסה לנקודה מכה - כי אין מספיקים לאסף מסבע זר - להגביר הייצור ולהוזיל מצרכים. עולה תקציב המדינה - לא ע"י מסים אלא בהגבלת מחזור הכספים. התקציב הרגיל 22 מיליון, כסחון 49, עוד שלשה מיליון לחסלום חובות וקליטה. יוצא שכל נפש משלמת למדינה 80 או 75 ל"י. לזה יש להוסיף קשיי קליטה עליה. נוצרת תהום בין עולים ובין תושבים. הצעות:

- 1) לעשות וויתורים לבריטים במו"מ למען קבל יתרה הלי"ש. אם נקבל שחרור של 12 מיליון ל"ש (כלומר מיליון לחודש) מצבנו ישונה.
- 2) יש למשוך הגוינט לארץ - ולבטל התנגדות הסוכנות.
- 3) יש להגדיל המגבית באמריקא.
- 4) יש להגדיל היצוא - וקודם כל אכספורט תפוזים.
- 5) יש להגדיל הייצור במשק המערב - להקטין הצורך במסבע זר.
- 6) עבודות לתעסוקה יש לבצע רק אם 95% הן עבודה.
- 7) יש לקצץ הוצאות הצבא.
- 8) יש להסדיר העליה - להחיש עליית תימן ופולין ולהאית במקום אחר.

הוספתי עוד הצעה דחופה: השגת מלווה של 40-50 מיליון דולר באמריקא. הבטחון צריך להשיג מיד 15 מיליון, למזון, חומר גולמי ועוד עוד 25 מיליון.

קפלן - הקושי עם האנגלים: דורשים 4,5 מיליון ל"ש בעד רכוש הצבא - הם תובעים גם תביעות אישיות מבלי להגיד כמה.

(תביעות של אזרחים נגד ממשלת המנדט). הם וויתרו על תביעותיהם לשלם בעד קפריסין, אנחנו לפי שעה לא ויתרנו על שום דבר. קפלן מוכן לשלם בעד הרכוש 2,3 מיליון, ובעד פנסיה 0.2 מיליון (לפקידים בישראל).

בהגדלת הייצור - הדיוואלואציה הכבידה עלינו. חשבנו להביא האקספורט עד 15 מיליון ל"ש / חפוזים, ארז, שנים, יהלומים).

ואשר לבוינט - קפלן הציע שהוא יטפל עד יאנואר רק בחימונים ויתן לשם כך 3,5 מיליון דולר. אחרי יאנואר הציע קפלן כל המקרים הטוציאליים בארץ. שוורץ מציע - בגבולות התקציב. הוא סבור שבשנה הבאה ישקיע 20 מיליון דולר באירופה. אולם הנהלת הטוכנות מתנגדת להצעות הבוינט.

בהגדלת הייצור אין די התקדמות. העולים מגלים כשרון הסתגלות ועשיה - אבל אין להם חסר גלמי. החקלאות מתרחבת בשטח - אבל הייצור לא מתקדם ועולה ביוקר.

אשכול רוצה ליישב השנה 20.000 בתי-אב, כולל גם יעור והכשרת קרקע, שיעסיקו 3000 יחידות, מטע הזיתים יקלוט 3-5000 יחידות בתוספת שכרן (בשביל חימונים). לדעהי גם חפוזי זהב! יוקמו עוד מאה נקודות של מאה משפחה בכ"א.

קה"ק קיבלה השנה ממגביות 9 מיליון ל"ש, בשנה א הבאה מקוים לקבל 8-9 מיליון. בשנה שעברה נתנו להתישבות החדשה כחצי התקציב הדרוש לז: בחיס, נטיעות ועוד. יש לבנות עוד 25000 יחידות שיכון - ולא יהיה צורך במחנות. - זה ידרוש כ-10 מיליון ל"י או יותר, ויסייע להתישבות של 20,000 בתי אב. לשם כך רוצה אשכול מיד 2 מיליון ל"י מהממשלה למען החתיל מיד בבנין רחב. יש לאפשר לעמידר להשיג באמריקא 15 מיליון דולר.

גולדה - העיקר חיסול המחנות. ז"א שיכון וחצוקה. גמר הבנינים שעומדים בהם עכשיו ועוד 25000 (לדעתי עוד 30,000) יפתר בעית השיכון. תושבי לוד ורמלה רוצים לעבוד - בשדות ובכרמים של לוד ורמלה. היתה דרושה תכנית ועזרה כספית קטנה. (דרושים שני מושלים או קומיסרים בסמכות ~~א~~ מלאה על עבודה, שיכון, חצוקה, קרקע ומשק שיסדר אנשי לוד ורמלה).

יש להרחיב מטע הקיפון שיהיה חומר למפעל שיקום הרולד גולדנברג. יש לדאוג לכפרים - יבנה, עקור ועוד - שאפשר יהיה להיות בהם בחורף. יוסף, המלאי של מזון קטן. חומר ישיא רק שלשה חדשים - עד אמצע יאנואר. דגים יש לשלש חדשים. קטניות לחדשיים. בשר פחות משלשה חדשים. אין לסמוך על מסבע זר. הארץ השנה סיפקה 5% מהחטה. גרעיני שמן - אפס. סלק - אפס, אם כי רוצים להעביר בית חרושת לסוכר. כל המספוא לבהמות ועוף (4 מיליון לי"ש לשנה) בא מחו"ל. מחירי המצרכים החקלאיים בארץ גבוהים. בעולם טונה שמן זית \$ 700, פה - 400 לי"ש. טון חטים 35, פה 54 לי"ש. מציע להפנות עולים לחקלאות או לעודד הערבים לייצר מצרכים שהיהודים אינם מייצרים.

גרוע הסצב בחומר גולם. יש מלאי של 5-10 ימים בכמה סוגים. אם הסצב לא יתוקן - יסגרו בתי החרושת. אין כחנה, ברזל, מהכת, פחים, סוכר. אם לא נזמין מעט נהיה בכל רע.

חיים הלפרין: רפה גדלה בחש"ס 10%, הלול 80%, ירקות וחפ"א (-) 50%.